

Per què, Angie?

Creació, anàlisi i difusió d'un llibre il·lustrat

Valèria Cuní Capellà

2n Batxillerat d'Arts

Escola Pia Santa Anna Mataró

TUTOR: Ismael Cabezudo

Gener de 2018

3. PART PRÀCTICA

El meu primer llibre il·lustrat: de la primera idea al resultat final

3.1 Com neix el text?

“Les històries que es poden narrar, que es poden escriure, són infinites. N’hi ha més que grans de sorra al desert o que gotes d’aigua en un oceà.”
E. PÁEZ, *Escribir. Manual de técnicas narrativas*

Sense text, no es pot fer un llibre il·lustrat. Ja ha quedat clar ¹que el que diferencia un llibre d’un àlbum il·lustrat és que en un llibre il·lustrat el pes recau en la narració i en aquest cas *Per què, Angie?* és el relat que serà creat i després il·lustrat.

El tema:

“[...] otra cosa muy importante también que es al querer contar algo sobre ciertos temas; sabemos perfectamente que no existen más que tres temas básicos: el amor, la vida y la muerte. No hay más, no hay más temas, así es que para captar su desarrollo normal, hay que saber cómo tratarlos, qué forma darles; no repetir lo que han dicho otros”.
Juan RULFO, *El desafío de la creación*

El tema de *Per què, Angie?* gira al voltant de l’amor i l’amistat en el decurs de la Segona Guerra Mundial.

L’argument

“L’argument el formen una situació d’origen i la sèrie de fets que succeeixen al llarg del relat i que són conseqüència els uns dels altres.”

Elisa Velasco i Mercedes González ²

En primera persona, Viktor Fischel explica la seva història personal des que coneix l’Angie a la Universitat d’Amsterdam abans que comenci la Segona Guerra Mundial fins que aquesta

¹ Vid. pàgs. 12-13.

² <https://catasek1.wikispaces.com/file/view/APUNTS+I+ACTIVITATS+DEL+RELAT+BREU.pdf>

mor anys més tard. Els fets narrats podrien ser reals, són ben versemblants o almenys ho pretenen ser.

L'estructura

"Planificar un text narratiu a partir de la seva estructura (plantejament, nus i desenllaç)"
Elisa Velasco i Mercedes González ³

Per què, Angie? és una narració breu que té una **estructura interna dividida en tres parts**: plantejament, nus i desenllaç.

- **El plantejament.** Comença amb una presentació de la història per boca d'un dels seus personatges i ens la contextualitza a Amsterdam als inicis de la Segona Guerra Mundial.
- **El nus.** Ens explica com es desenvolupen els fets que constitueixen la història.
- **El desenllaç o final.** Ens dóna la solució de la història, és a dir, ens explica de quina manera s'acaba.

Per això, podem dir que *Per què, Angie?* té una **estructura externa en 3 capítols**.

El narrador

"El narrador és la veu que guia la persona a través del conte".
G. SAMPERIO, *Cómo se escribe un cuento*

El narrador de *Per què Angie?* és un **narrador protagonista** que participa en la història que conta i ens explica els fets en funció d'allò que sap i ha vist en cada instant. Narra la història viscuda per ell mateix **des d'un punt de vista intern**, ja que n'és el personatge principal, el **Viktor Fischel**, i per això ens parla en primera persona (jo) i ens fa una valoració parcial i subjectiva dels esdeveniments viscuts i dels altres personatges de la història.

El protagonista i els personatges

"La creación de personajes convincentes es básica para el buen resultado de una narración visual."
M. SALISBURY (2014)

VIKTOR FISCHEL

1. Es tracta del personatge principal i protagonista dels fets. És el narrador protagonista, centre de la narració, en primera persona, sobre la seva experiència viscuda sobre la guerra i la relació amb Angie Wilhelm.

³ <https://catasek1.wikispaces.com/file/view/APUNTS+I+ACTIVITATS+DEL+RELAT+BREU.pdf>

1. **Descripció general:** La seva narració personal comença amb l'inici dels seus estudis a la Universitat d'Amsterdam, l'any 1938. Allà hi va conèixer Angie Wilhelm i el seu promès Franz Börgmann, amb els quals no va establir una gran relació d'amistat, ja que només es coneixien perquè pertanyien al mateix grup d'amics. La seva millor amiga és Johanne Lattner, amb qui comparteix habitatge i amb qui, d'entrada, es fa entendre que són parella. Els seus pares i la seva germana viuen a Clécy, un poble francès de Normandia. De descendència jueva, ni la seva família ni ell són practicants.
2. **Descripció física:** Com ell mateix es descriu en la seva narració, els seus trets facials són clarament jueus. Els seus ulls són foscos i el cabell quasi bé negre. Dos dels seus trets més singulars són el seu nas prominent i les ulleres rodones que sempre necessita dur. La seva constitució física és prima i també una mica dèbil. Mesura 1,78 m.
3. **Descripció psicològica:** És una persona molt calmada i sobretot humil. El seu caràcter mansuet fa que, a vegades, la gent li passi pel damunt, però al llarg de la història evoluciona per acabar enfrontant-se a l'Angie. La gent es pot posar molt amb ell i li pot dir de tot, però de cap manera no consentirà que parlin malament de la Johanne, i la defensarà, costi el que costi, per tot el que ella fa per ell. En ser homosexual, sap perfectament que és el secret que ha de guardar més bé, per això només ho sap la seva amiga Johanne. És molt llest i creu fermament més en la seva capacitat intel·lectual que en la física. És molt independent i li agrada lluitar pel que vol. Tot i enamorar-se del promès de l'Angie, en Franz, prefereix no lluitar per un amor impossible. Simplement decideix seguir passant desapercebut i amagar els seus sentiments per seguir fent la seva vida normal i centrar-se en els estudis. És una persona sociable i generosa encara que la seva intenció no sigui tenir molts i molts amics. Té com a lliçó de vida que és millor estar callat que anar en contra d'allò que el domina, encara que mai no cedirà a canviar els seus pensaments o la seva ideologia.
4. **Adjectius que defineixen el personatge:** humil, intel·ligent, dèbil, dòcil, generós, introvertit, independent...
5. **Petita biografia:** Va néixer a França, tot i que la seva família no és de procedència francesa. Vivia a Clécy fins que es va traslladar a Amsterdam per estudiar a la Universitat l'any 1938. Allà hi va conèixer Johanne Lattner, amb qui compartia pis i feia entendre a tothom que era la seva parella sentimental. Treballava de cambrer per les nits, tot i que els seus pares l'ajudaven a pagar els estudis. Amb l'inici de la guerra, va continuar fent la seva vida normal, però va acabar per ser-ne una víctima més. El 26 de maig de 1943 va ser detingut a casa seva i separat per sempre de la Johanne. En un primer moment, va ser traslladat al camp de trànsit de Westerbork i va acabar fent treballs forçats al camp de concentració de Neuengamme. El 19 de juliol de 1943 va ser alliberat i retornat a Amsterdam gràcies a l'Angie. Va viure d'amagat a l'altell de la casa dels Wilhelm amb en Parviz fins que es va acabar la guerra. Durant aquella temporada va conèixer a fons l'Angie, qui li va acabar

confessant el seu amor per ell, però en Viktor no podia fer res més que rebutjar-la. Finalment es va assabentar de les mentides que li havia dit l'Angie respecte a la seva alliberació i la data de mort de la Johanne. De seguida que va acabar la guerra, va abandonar l'Angie i se'n va anar a Edinburgh, on va poder acabar els seus estudis fins a convertir-se en metge cirurgià. No es va retrobar amb l'Angie fins passats dotze anys, però a partir d'allà van establir una bona relació. Anys més tard, es va tornar a veure amb ella quan ella patia una greu malaltia. En la seva última trobada, li va confessar el motiu pel qual mai no s'havia pogut enamorar d'ella.

6. **Aficions i gustos:** És aficionat a tocar la viola. Gràcies al personatge de l'Angie se sap que és al·lèrgic al pèl dels gats i també manies com que al cinquè esglaó de qualsevol escala puja dos esglaons de cop, que es posa sempre la màniga esquerra primer o que, quan menteix, no pot evitar moure la cama dreta. No li agrada que la gent el trepitgi tot aprofitant-se de la seva bondat i inferioritat, però prefereix no tornar-s'hi.
7. **Funció del personatge:** És el protagonista i narrador de la història.
8. **Reacció del públic amb el personatge:** Els lectors empatitzen de seguida amb aquest personatge, ja que posa en la situació el públic per tal que entengui el context de la història i, de manera molt resumida, el que va viure durant els anys de guerra. En ser víctima de la Segona Guerra Mundial, el lector es posa de la seva banda i segueix la narració de la seva l'experiència de la guerra fins acabar descobrint el major secret, el qual ja s'esmenta una vegada per crear intriga.

ANGIE WILHELM

1. És el personatge amb més protagonisme de la història després de Viktor Fischel, ja que les experiències del protagonista es narren al voltant d'aquest personatge femení.
2. **Descripció física:** És rossa amb ulls blaus. Fa 1,64 i és esvelta i prima.
3. **Aficions i gustos:** Pel que s'explica d'ella en la narració, no es fa conèixer cap mena d'afició d'aquest personatge. El que no suporta és no sortir-se'n amb la seva i que la infravalorin.
4. **Descripció psicològica:** La personalitat de l'Angie és molt complicada. El fet de viure només amb el seu pare fa que el tingui com una figura idealitzada, i tot el que pensa ell també ho pensa ella. Però l'Angie sap que ell només la té a ella, per això se n'aprofita i aconsegueix tot el que vol d'ell. Es podria dir que de petita va ser una nena consentida, per això, de gran, el seu pare seguirà fent tot el que sigui per a ella mentre ella pensi de la mateixa manera que ell. Cara al públic dona la imatge que ha après de ser la figura de la dona perfecta en aquella època, i després passarà a ser un exemple de dona de raça ària. Tothom veu que té la vida ideal i que no té ni

necessitat d'estudiar. De ben jove ja es promet amb en Franz Börgmann, a qui només li té estima perquè sap que és el millor partit que podria tenir. Quan a la Universitat coneix en Viktor, es va enamorant cada vegada més d'ell sense haver parlat gaire. Decideix mantenir el seu amor en secret i seguir que la seva vida quedi guiada pel seu pare i el seu futur promès. Amb l'inici de la guerra, perd el contacte amb en Viktor i, més tard, el seu promès, partidari de la SS, mor en una operació a Polònia. No sé si es podria considerar malícia si dic que l'Angie mai no va plorar per la mort d'en Franz. Es mostrava trista, però per dins no tenia cap mena de raó per la qual estar endolada per la pèrdua d'un home que ni estimava. Aquí va començar la seva obsessió malaltissa. Quan es va assabentar que s'havien emportat en Viktor, va decidir fer tot el que calgués per tenir-lo al seu costat. Gràcies al seu caràcter, la relació amb el seu pare i la seva capacitat de persuasió i engany, va acabar sortint-se'n amb la seva i va fer tornar en Viktor amb vida a Amsterdam. Aquí hi hauria el debat de si el fet que l'Angie recuperés en Viktor es classificaria de bo o dolent. Per una banda, va fer tot el possible per salvar la vida al seu gran amor, però per l'altra, no hem d'oblidar el preu de la seva llibertat. A més a més, l'Angie va tenir perfectament a les seves mans la vida de la Johanne, perquè també l'hauria pogut salvar amb el mateix mètode que va utilitzar per treure en Viktor del camp de concentració. En canvi, tenia claríssim que només salvaria en Viktor i que li diria que la Johanne ja havia mort a Auschwitz; tot per una gelosia que, en veritat, no tenia sentit. A partir de l'estada d'en Viktor a casa dels Wilhelm, veiem com el personatge de l'Angie es transforma o, si més no, deixa entreveure la seva peculiar personalitat que no sabem si catalogar-la de "bona" o de "dolenta". En aquest sentit crec que cap d'aquestes dues etiquetes poden classificar aquest personatge, ja que si ho pensem, en la vida real tampoc podem etiquetar tan fàcilment les persones per aquests dos adjectius. Al llarg de la història, l'Angie realitza certs actes que ens fa pensar que és la malvada, però s'ha de pensar que tot ho fa per amor; potser un amor obsessiu. Quan arriba el punt que ella confessa a en Viktor que està enamorada d'ell, entenem la seva tossuderia, la qual a vegades ens pot recordar la d'una nena petita consentida, ja que creu que per haver salvat la vida d'en Viktor, s'haurà guanyat el seu amor. També es veu que el personatge de l'Angie es fixa molt en els detalls i que sempre aconsegueix tot allò que es proposa, costi el que li costi. A diferència d'en Viktor, li agrada sempre sortir-se amb la seva, sense importar-li les conseqüències. Amb el final de la guerra, perd el control i l'excusa que tenia sobre en Viktor per tenir-lo tancat a casa. En veure's en plena frustració per no haver aconseguit el seu objectiu i per la solitud en què es queda, cau en depressió, però més tard aconsegueix refer la seva vida.

5. **Adjectius que defineixen el personatge:** Manipuladora, obsessiva, elegant, astuta, egoista, seductora,...

6. **Petita biografia:** La seva família prové d'Alemanya, però viu a Amsterdam amb el seu pare, un acabalat cap d'una important empresa de transports. L'estabilitat financera de la seva família és molt bona, per això viu en una casa d'un dels barris més cars i nobles de la ciutat. Es desconeix el motiu pel qual no viu amb la seva mare, però d'alguna manera o altra es fa entendre que fa temps que ja no està al

seu costat perquè té una molt bona relació amb el seu pare i confia molt en ell. A més a més, el fet d'estar d'acord amb la ideologia nazi es deu molt a la influència rebuda per part del seu pare, tot i que només s'hi va contradir una vegada per amor. Va començar a estudiar a la Universitat d'Amsterdam el 1938 sense que tingués cap mena de necessitat. Allà hi va conèixer en Franz Börgmann, dos anys més gran que ella i amb qui de seguida es va prometre. Tothom els veia com la parella perfecta, però l'Angie, de mica en mica, es va anar fixant en algú altre. Es va enamorar de Viktor Fischel, un noi jueu del seu mateix curs i que pertanyia al mateix grup d'amics. No s'atrevia a parlar amb ell ja que ella estava promesa i ell tenia xicoteta, per això va considerar que era millor guardar el seu secret només per a ella. Amb l'inici de la guerra, ella va mostrar el seu recolzament públicament per la ideologia nazi i pel mateix partit, tot i que en el fons patia pel seu amor, ja que al cap d'un temps el va perdre de vista. L'any 1942 el seu promès es va morir en una operació militar. Arran d'aquesta mort, va aconseguir veure's amb en Viktor, cosa que la va emocionar molt i li va mostrar un gran afecte. El 26 de maig de 1943 es va assabentar que aquell mateix dia s'havien arrestat jueus al barri on en Viktor vivia. Ella havia aconseguit saber exactament on vivia, tot i no haver-hi anat mai. Allà es va trobar el pis buit i amb signes que clarament s'havien emportat tots els habitants de l'edifici. Morta de pena, va escorcollar el pis d'en Viktor i de la Johanne, amb la sort que hi va trobar en Parviz amagat en un fals calaix de la cuina. En contra del que dictava la ideologia que creia, es va emportar el nen jueu a casa seva i va aconseguir convèncer el seu pare de tenir-lo amagat a casa. Arran d'aquest primer fet i de la seva personalitat, va aconseguir saber mitjançant el seu pare on havien traslladat en Viktor. Gràcies a la seva capacitat de persuasió i per la relació que tenia amb el seu pare, el va aconseguir convèncer per tal que realitzés un negoci en brut per alliberar en Viktor Fischel de forma clandestina. L'Angie es va sortir amb la seva i, el 19 de juliol de 1943, es va emportar del camp de Neuengamme en Viktor. El va amagar a l'altell de la casa i li va oferir de tot per tal que ell es sentís còmode. De mica en mica, l'Angie va anar deixant anar entrelínies les seves intencions en haver acabat la guerra: volia en Viktor per ella i havia sobreentès que pel fet que ella l'hagués salvat de la mort, aquest l'estimaria automàticament. Al final s'acaba discutint moltes vegades amb ell perquè ell li porta la contrària i ja no li fa cas. Acabada la guerra, en Viktor marxa de casa i es queda sola amb en Parviz, ja que el seu pare també s'exilia per escapar de la justícia, tot i que mor al cap de ben poc d'un atac de cor. En Viktor mai no va saber que l'Angie va caure en depressió, però va aconseguir refer la seva vida gràcies a l'ajuda d'en Parviz, el qual mai no va marxar del seu costat. Va aconseguir refer la seva vida; es va casar i va tenir una filla, la qual la va anomenar Viktoria en honor al seu amor de guerra. Dotze anys més tard va rebre una postal de felicitació del mateix Viktor. Arran d'aquesta, es van retrobar i es van perdonar per tot allò que s'havien fet. Anys més tard, l'Angie va voler veure's una última vegada amb en Viktor abans de morir-se, ja que només li quedaven tres mesos de vida. Amb l'última conversa que van tenir va entendre el perquè en Viktor mai no s'havia enamorat d'ella, tot i el que ella havia fet per ell en temps de guerra.

- 7. Funció del personatge:** La vida d'en Viktor es va veure en mans de l'Angie, per això no hem d'oblidar que, tot i haver comès molts enganys i fets etiquetats com

malignes, no es tracta del personatge malvat d'aquesta història. S'ha de tenir present que la història que en Viktor narra va entorn a aquest personatge tan peculiar, a més a més del secundari però també summament important d'en Franz. Sense el personatge de l'Angie, no hi hauria història i, bàsicament, la vida fictícia d'en Viktor hagués acabat en el camp de Neuengamme.

- 8. Reacció del públic amb el personatge:** Com que la narració s'inicia quan en Viktor Fischel va conèixer l'Angie Wilhelm, el lector pot pensar que en Viktor s'acaba enamorant d'ella, ja que de seguida explica que no pot entendre com ella va preferir el seu físic que el del seu promès. Tot i així, no dóna cap senyal que ell tingues estima per aquest personatge femení. Des de l'inici ja sabem que a l'Angie li agrada en Viktor, per això, el lector, d'una manera o altra, pot arribar a esperar que en Viktor s'enamori també d'ella, i així tindriem un clàssic d'amor impossible entre jueu i nazi i, per suposat, home i dona. Més endavant, però, es va descobrint la veritable personalitat de l'Angie. Pel fet que ella salva la vida en Viktor del camp de concentració, es dóna per suposada la bondat d'aquest personatge, però més endavant es posa en dubte aquesta suposada bondat.

FRANZ BÖRGMANN

1. Es tracta d'un personatge secundari però que té una gran importància dins de la història.
- 2. Descripció física:** En Franz, tal i com el descriu subtilment en Viktor des de l'inici de la història, a diferència d'ell, té els cabells rossos, els ulls blaus i la pell pàl·lida. Mesura 1,82 i seria, juntament amb l'Angie, un exemple d'ideal de raça ària segons la ideologia nazi. La seva constitució física és molt corpulenta. Porta bigoti i sembla més gran del que és. En definitiva, seria l'antagonista físic del personatge d'en Viktor.
- 3. Descripció psicològica:** En la narració d'en Viktor no s'explica res sobre la personalitat d'en Franz que l'hagués pogut enamorar, però clarament es veu que són pols oposats. Com l'Angie, en Franz està influenciat per la seva família, que també és d'origen alemany. En cap moment es planteja si la ideologia nazi és bona o dolenta i se'n fa partidària i s'involucra de seguida, tant, que acaba perdent la vida a costa d'ella. A nivell sentimental, ell estima molt més l'Angie que ella a ell. En part seria pel fet que ella també és un molt bon partit, però realment s'enamora d'ella. Amb la guerra, acaba posant d'una manera o altra el seu servei militar per davant de la seva relació amb l'Angie. Marxa a Polònia convençut que tornarà i que es casarà amb la seva promesa però acaba morint. En cap moment va sospitar que l'Angie estigués enamorada d'un altre home, ja que, d'acord amb la seva personalitat, veia l'Angie com algú que sempre tindria al seu servei, sense plantejar-se el que ella li agradaria o el que voldria, ja que estava convençut que els dos eren iguals. És molt segur de si mateix i sap amb escreix que passa per damunt dels altres amb diferència, però en el moment que uns companys seus peguen en Viktor en un

carreró, ell mostra la seva bondat i el protegeix per salvar-lo gràcies a la seva superioritat.

4. **Adjectius que defineixen al personatge:** confiat de si mateix, elegant, atractiu, orgullós ...
5. **Petita biografia:** No es coneix gaire la vida personal d'en Franz, ja que en Viktor no narra gaires fets seus al llarg de la història. El que se sap és que és dos anys major que l'Angie i que en Viktor, i que la seva família és alemanya. Igual que l'Angie, estudia a la Universitat d'Amsterdam però tampoc li cal fer grans esforços per guanyar-se la vida. Amb l'inici de la guerra, recolza totalment el partit nazi i s'involucra en ell. Acaba sent membre de la SS i decideix posposar el casament amb l'Angie. Finalment, mor el setembre de 1942 en una operació militar a Polònia.
6. **Relació amb la resta de personatges:** És el promès de l'Angie i l'amor platònic d'en Viktor. Juntament amb aquests dos forma part del peculiar triangle amorós d'aquesta història.
7. **Funció del personatge:** Tal i com s'ha dit a l'anterior punt, aquest personatge és essencial pel funcionament de la trama de la història pel paper tan diferent que té en la vida dels dos personatges principals: un el té i no l'estima i l'altre l'estima però li és del tot impossible tenir-lo.
8. **Reacció del públic amb el personatge:** En un primer moment, al lector li serà una mica indiferent l'existència d'aquest personatge, tot i que pot arribar a pensar que en Viktor està gelós d'ell pel fet que sigui el promès de l'Angie sense que aquest mostri cap afecte per ella. Però d'aquesta manera es podrà veure com de molt la societat està mentalitzada amb els clàssics rols dels tres personatges que formen un triangle amorós en una història. Al final de tot, però, s'adonaran de la importància d'aquest personatge pel protagonista, el qual ha amagat els seus sentiments al lector tal i com ho va haver de fer en la seva joventut.

JOHANNE LATTNER

1. És un personatge secundari.
2. **Descripció física:** Igual que en Viktor, prové d'una família jueva, per tant, els seus trets facials són clarament jueus. Té el cabell de color castany fosc i els ulls marrons. És de constitució prima i feble i no passa de 1,60.
3. **Descripció psicològica:** Té una personalitat molt similar a la d'en Viktor, és per això que encaixen tan bé. La Johanne és humil i es comporta d'una manera molt similar a la del seu millor amic, encara que ella és més extravertida. És sincera i compromesa amb tot el que fa. Té molta cura d'en Viktor i el tracta com un germà més o com si realment fos la seva parella sentimental. A diferència d'ell, la Johanne estava més

alerta la temporada en què en Viktor estava en depressió i els nazis arrestaven i liquidaven els jueus d'Amsterdam. En aquest sentit, ella va ser la més responsable dels dos, tot i que va decidir sortir del seu amagatall ja que en si en Viktor no se salvava, ella tampoc.

4. **Adjectius que defineixen el personatge:** humil, sincera, extravertida, madura, independent, amorosa,...
5. **Petita biografia:** La Johanne prové d'una família humil d'ascendència jueva. Se'n va de França per anar a estudiar a la Universitat d'Amsterdam, igual que en Viktor, ja que part de la seva família era d'Holanda. Com en Viktor, volia anar-se'n a un altre país a treballar, tot i que en la història es desconeix per a què estudia. Passa a ser la companya de pis del protagonista per la bona connexió que tenen. A més a més, ella és l'única persona que coneix l'autèntica orientació sexual d'en Viktor i la persona de la qual està enamorada. Per protegir-lo, l'ajuda a ocultar aquest secret fent-se passar cara al públic com la seva parella sentimental. Els dos s'enfronten al dia a dia de la guerra i cada vegada tenen més complicacions per fer la seva vida normal per ser jueus. La Johanne i en Viktor acaben acollint en Parviz al seu pis. Quan els nazis entren al seu edifici per arrestar tots els jueus habitants, ella decideix entregar-se juntament amb en Viktor, tot i haver tingut l'oportunitat d'amagar-se a l'amagatall que el seu amic va fer per a ella i salvar-se, igual que en Parviz. La van separar a Amsterdam d'en Viktor el 26 de maig de 1943 i la van transportar al camp de concentració de Mauthausen, Àustria. Finalment mor el 3 d'agost de 1943 a Auschwitz, Polònia.
6. **Funció del personatge:** La Johanne realitza la important funció de la major amista que en Viktor té. Sense ella en Viktor hagués afrontat d'una manera ben diferent la situació de viure en plena guerra i ser-ne la principal víctima. A més a més, potser si no existís aquest personatge, en Viktor no s'hagués enfadat tant amb l'Angie en assabentar-se que aquesta el va enganyar amb la data de mort de la seva amiga per gelosia i enveja d'ella per pensar-se que era realment la seva parella sentimental.
7. **Reacció del públic amb el personatge:** De ben segur que la Johanne serà vista pel lector com la promesa del protagonista tot i, ho remarco molt, no dir en cap moment que es tractava de la seva parella, ja que en Viktor només diu a l'inici "la meua ànima bessona" i "érem feliços tenint-nos l'un a l'altre". Potser el públic pot arribar a pensar que, amb la suposada mort de la Johanne que l'Angie anuncia a en Viktor, aquest s'enamori d'ella ja que els dos s'han quedat sense parella.

PARVIZ KELLER

1. És un personatge secundari.
2. **Descripció física:** El físic d'aquest personatge no es detalla en la narració del protagonista, ja que per ell no és d'important rellevància. A grans trets, en Parviz

tindria l'aspecte d'un nen jueu de set anys, amb cabell negre i ulls molt foscos i grans.

- 3. Descripció psicològica:** Pel que es diu d'en Parviz en la narració d'en Viktor, és un nen que és víctima de ben aprop de la guerra però que sembla que sap controlar la situació. Primer de tot, perquè, dins de la desgràcia, té bona sort en el sentit que primer té en Viktor i la Johanne que cuiden d'ell i després troba l'Angie que l'acull i que, posteriorment, l'adopta. En aquest sentit, en Parviz és una víctima de la guerra perquè perd els seus pares i perquè s'ha de veure obligat a amagar-se, però en cap moment arriba a cap punt en el qual hagi de fer grans esforços per sobreviure, ja que en el moment que passa a viure a casa l'Angie viu el dia a dia amb totes les comoditats. Tot i que en la història no s'explica explícitament, és obvi que en Parviz pateix per la pèrdua dels seus pares, ja que, a més a més, és massa petit per entendre què se n'ha fet d'ells. Per tant, quan viu a casa dels Wilhelm, els seus pilars emocionals són en Viktor i l'Angie, els quals són les seves noves figures parentals i tot el que li queda. La seva estabilitat emocional i la seva felicitat depenen d'aquests dos personatges, per tant, no suporta que s'enfadin, ja que ell necessita la unió d'ells dos. Per l'experiència de la guerra, la qual el deixa sense els pares biològics i passa per dues famílies d'acollida improvisades (Viktor i Johanne / Viktor i Angie), i la posterior marxa d'en Viktor, deixa en Parviz amb una infància marcada, la qual suposo que donarà pas a una preadolescència forta i més madura per les experiències viscudes però, de totes formes, marcarà la seva vida.
- 4. Adjectius que defineixen al personatge:** innocent, sincer, tímid...
- 5. Petita biografia:** En Parviz és l'únic fill del matrimoni Keller, els quals vivien al costat d'en Viktor i la Johanne. El pare del nen va ser un dels primers jueus d'Amsterdam en ser detingut. Poc després, la seva mare va ser transportada a un camp de concentració, així que en Viktor i la Johanne el van acollir quan tenia només set anys. En Parviz va aconseguir salvar-se de la detenció de jueus que van dur a terme els nazis a l'edifici on vivia, el 26 de maig de 1943. En Viktor el va salvar amagant-lo en un fals calaix de la cuina, i quan els soldats alemanys van entrar al seu habitatge, es van endur en Viktor i la Johanne. Per sort, abans que els nazis tornessin per metrallar cada estança de l'edifici, l'Angie va entrar al pis i el va salvar, ja que el nen li podria explicar coses sobre el seu estimat Viktor. Va ser acollit per l'Angie, la qual el va amagar a casa seva. Més tard, amb la tornada d'en Viktor a Amsterdam, va viure el seu dia a dia del que quedava de guerra amagat i aïllat de tot en la casa dels Wilhelm. Durant aquella temporada, en Viktor va fer tot el possible per ajudar-lo en el seu aprenentatge, ja que havia quedat totalment exclòs de l'escolarització corresponent a la seva jove edat. En Parviz, tot i no saber exactament el que estava passant en aquells anys d'horror, es sentia, per fi, a gust en la seva nova llar i amb la seva nova família. No suportava quan en Viktor i l'Angie es discutien, ja que ells dos havien passat a ser els seus nous pares i els únics ésser estimats que tenia. En haver acabat la guerra, en Viktor, a qui més estimava dels dos, se'n va anar i no el va tornar a veure fins dotze anys més tard. En aquest temps, mai no va deixar de costat a l'Angie. La va ajudar a refer la seva vida i, finalment, els dos se'n van sortir.

Ell va passar a ser oficialment el seu fill adoptiu i, anys després, va tenir una germana, la Viktoria.

- 6. Funció del personatge:** En Parviz és un personatge clau en la segona meitat de la història perquè fa de pont entre la tensa relació que va augmentant entre l'Angie i en Viktor. Per una banda, en Viktor ja no suporta més l'Angie, i té claríssim que en acabar la guerra se n'anirà per sempre més del seu costat. Però per l'altra, en Parviz és el punt de connexió més emocional que hi ha entre aquests dos personatges, ja que ell els veu com les noves figures parentals en què troba l'amor i l'estima que la guerra li ha pres. Tot i estimar molt en Parviz, en Viktor marxa i deixa el nen amb l'Angie, ja que aquella no era la vida que li corresponia.
- 7. Reacció del públic amb el personatge:** Tal i com s'ha dit anteriorment, el personatge d'en Parviz serveix com a un obstacle més en la relació d'en Viktor i l'Angie, ja que la relació que tenen aquests dos personatges no és la que en Parviz desitja que tinguin. Crec que el públic sentirà més estima cap a aquest personatge en un punt de la història en què en Viktor es mostra no tan dòcil i bastant distant del caràcter que normalment presenta tenir al llarg de la història. A més, el lector es pot preguntar què s'haurà fet d'aquest nen just després de saber que a en Viktor i a la Johanne els traslladen a camps de concentració, ja que la Johanne era la peça clau per salvar la vida d'en Parviz, segons el pla d'en Viktor.

SENYORA MAYR

1. És un personatge secundari.
- 2. Descripció general:** La intervenció de la senyora Mayr en la història és molt breu. Aquest personatge apareix en el moment en què en Viktor i la Johanne són detinguts i trets a la força de l'edifici on habiten. En Viktor, en veure la senyora Mayr, la veïna de la planta baixa, la va a auxiliar i ajudar per caminar. Un soldat se'ls hi apropa i aparta d'un cop violent en Viktor de la dona i aquest la dispara amb la metralladora perquè creia que els hi seria inútil al camp de treball.
- 3. Descripció física:** Segons el que descriu el narrador, la senyora Mayr és "una dona gran que vivia a la planta baixa, i ja que quasi bé no podia aguantar-se dreta". És una descripció molt curta però suficient per tal que el lector s'imagini de seguida aquest personatge. Aquesta breu descripció ja dóna pas a justificar el perquè en Viktor té la reacció que té en veure-la.
- 4. Funció del personatge i relació del personatge amb el públic:** La breu aparició de la senyora Mayr en la història fa veure al públic tres coses. La primera és la reacció d'en Viktor que té en veure-la, i així podem saber que és una persona generosa i disposada a ajudar els altres en qualsevol situació. La segona és transmetre al lector l'horror i la bestialtat que els jueus rebien del tracte dels nazis; un tracte sense pietat i sent completament conscients que les seves vides estaven a

les seves mans. La tercer i última funció d'aquest personatge és per donar acció i augmentar la tensió en la història. Fins en aquell punt, les morts aparegudes en la història són narrades per en Viktor des d'un punt de vista extern. Però la mort de la senyora Mayr és la primera que veu amb els seus propis ulls i amb què està totalment involucrat.

VIKTORIA

1. És un personatge secundari.
2. **Descripció general:** La Viktoria és la única filla biològica de l'Angie. Neix l'any 1957, dotze anys després de la fi de la Segona Guerra Mundial. El seu germà adoptiu és en Parviz Keller. L'Angie li va posar aquest nom en honor a en Viktor Fischel, l'amor i l'home que el va marcar tant en temps de guerra. En la història es desconeix la identitat del seu pare i del marit de l'Angie, ja que se sobreentén que l'Angie va ser capaç de refer la seva vida i, a més a més, és irrellevant. Quan la seva mare es troba en els seus últims mesos de vida, la Viktoria, coneixedora de la relació d'en Viktor i l'Angie, contacta amb aquest per acomplir el desig de la seva mare de veure el seu gran amor per última vegada.
3. **Funció i relació del personatge amb el públic:** El personatge de la Viktoria té una presència molt breu en la història però és molt important. Per una banda, amb la seva existència sabem que l'Angie va ser capaç de passar pàgina i refer la seva vida. Va trobar un home, s'hi va casar i van tenir una filla biològica, ja que ja havien adoptat en Parviz Keller com a fill. A partir d'això, el lector interpreta que l'Angie no s'ha quedat sola i que ha seguit endavant amb la seva vida, tot i el que li va passar. Però, per l'altra, no s'ha d'obviar el fet del nom de la seva filla, Viktoria, un clar homenatge a en Viktor Fischel. Aquí és on hi apareix una incògnita que el narrador no planteja en la història per la seva pròpia desconexió: realment l'Angie aconsegueix superar l'amor d'en Viktor o s'hi queda atrapada per sempre, tot i haver-se casat? Potser el nom de la seva filla no és només un simple homenatge o record d'en Viktor com a persona que va marcar la seva joventut. Potser és una manera de fer-se ella mateixa el recordatori que en Viktor sempre ha estat i serà l'amor de la seva vida. Per això, amb el personatge de la Viktoria, els sentiments de l'Angie cap a en Viktor segueixen sent *un final obert*.

THAD

1. És un personatge secundari.
2. **Descripció general:** L'únic que s'esmenta d'aquest personatge en la història és que és un jueu provinent d'Àustria que es fa amic d'en Viktor i l'ajuda.
3. **Funció i relació del personatge amb el públic:** Com ja ho diu el narrador en la història, en Thad és un pres que ajuda en Viktor a llegir el seu codi identificador i l'aconsella que no mostri signes de discapacitat visual si vol sobreviure al camp. Només s'esmenta en aquest moment de la història en què en Viktor explica la relació que tenien els presos.

L'espai

“Aquest lloc no figura en cap mapa; els llocs de veritat mai no hi surten”.
Herman Melville

L'espai en què es desenvolupa majoritàriament la trama de *Per què, Angie?* és a la capital dels Països Baixos, **Amsterdam**. Però més específicament, aquests són tots els indrets en què, en un moment o altre, s'esmenten en la narració o hi passen accions:

- Universitat d'Amsterdam, Amsterdam, Països Baixos
- Bar on treballa en Viktor, Amsterdam, Països Baixos
- Pis d'en Viktor i la Johanne, Amsterdam, Països Baixos
- Clécy, França (poble de Normandia on viu la família d'en Viktor)
- Pirineus, Península Ibèrica
- Carreró on agradeixen en Viktor, Amsterdam, Països Baixos
- Polònia (on mor en Franz)
- Camp de trànsit de Westerbork, Països Baixos
- Camp de concentració de Neuengamme, Alemanya (on és enviat en Viktor)
- Camp de concentració de Mauthausen, Àustria
- Camp de concentració d'Auschwitz, Polònia (on mor la Johanne)
- Cotxe de l'Angie (trasllada en Viktor de Neuengamme a Amsterdam)
- Casa dels Wilhelm, Amsterdam, Països Baixos (Residència de l'Angie Wilhelm, on amaga en Viktor i en Parviz)
- Edinburgh, Escòcia
- Mallorca, Illes Balears

En aquest llistat, hi ha els espais físics que apareixen o s'esmenten en la història. El relat comença amb la narració del protagonista explicant que estudiava a la Universitat d'Amsterdam, treballava de nit en un bar de la ciutat i vivia en un pis. Tot això transmet un sentiment de llibertat, ja que el personatge és lliure d'ocupar els espais que vol. A mida que avança la història, però, amb les prohibicions dels nazis sotmeses a la població jueva, els espais del protagonista es van reduint, fins al punt que només li queda l'opció de quedar-se al seu habitatge. Amb la seva detenció, passarà pel camp de trànsit de Westerbork per acabar al camp de concentració de Neuengamme. Allà l'espai serà imposat, reduït i alhora obert i tancat, ja que per una banda fa referència a l'espai obert dels treballs forçats i, per l'altra, descriu les claustrofòbiques habitacions en què ell i la resta de presoners havien de dormir.

Tot i que queda alliberat de Neuengamme gràcies a l'Angie, seguirà vivint en un espai limitat i tancat, el que serà la casa dels Wilhelm. Allà, a més a més de ser un espai tancat, es tracta d'un espai psicològic molt peculiar. El protagonista passarà per tota mena de

sentiments i emocions durant la seva estada forçosa a l'àtic de la casa de l'Angie. Des del sentiment de llibertat, recuperació i alegria a un ambient de tensió, tristesa i odi.

En l'apartat de creació de la història⁴, s'explica més específicament el perquè d'aquests espais en concrets.

Respecte al temps social, el protagonista pertany a una classe mitjana-baixa, però de seguida Holanda cau en mans del nazisme, el seu estatus i la seva persona queden totalment en un nivell d'inferioritat pel fet de ser jueu. A mida que avança la història, a la població jueva se'ls afegeix més prohibicions i restriccions. Per tant, és un espai de guerra a nivell mundial i que toca de molt a prop al protagonista del relat, a més de tenir l'afegitó de ser una de les víctimes de les persecucions per part dels nazis cap als jueus.

El tractament del temps (intern i extern, històric i narratiu)

“El temps en un relat pot fer referència al temps en el qual es localitza l'acció (temps històric) o a la durada de la narració (temps narratiu). El temps es construeix bàsicament gràcies a les accions i als diàlegs. També es pot construir a partir d'informacions directes del narrador o narradora o mitjançant informacions que es dedueixen del text.”

Elisa Velasco i Mercedes González ⁵

El temps extern en què es localitza l'acció a *Per què, Angie?* és un **temps històric**. La trama **comença l'any 1938 i continua fins ben acabada la Segona Guerra Mundial**. Això implica que ha calgut buscar la coherència entre el relat i el moment que he triat per situar-lo. Molts llibres, molts documentals i moltes pel·lícules es contextualitzen en aquest període històric, que he estudiat també a l'escola i que m'ha despertat des de sempre un gran interès, fins al punt de viatjar a Amsterdam, Normandia... per conèixer les localitzacions en què van tenir lloc els fets.

Pel que fa al **temps intern**, durant la primera meitat de la història, el narrador detalla molt els dies i els anys dels quals parla, ja que descriu fets reals. **El temps narratiu**, és a dir la durada de la narració, **és una seqüència narrativa que es desplega al llarg de molt anys des d'abans de començar la Segona Guerra Mundial fins anys després d'haver-se acabat**. No obstant, els relats curts, per definició, tenen poc espai per desenvolupar les històries i, en general, l'acció dura entre unes hores i algunes setmanes. Aquest no és el cas de *Per què, Angie?* Ara bé, per ampliar el temps narratiu, s'ha fet servir el recurs de fer **salts en el temps** i la història d'amistat entre l'Angie i el Viktor no es veu malmesa per aquesta el·lipsi temporal i és narrada des del punt de vista personal del protagonista en un temps indefinit, ja que parla del seu passat i, en cap moment, fa una referència de l'any en què es troba, tot i que l'espectador pot saber perfectament que té lloc molt més enllà de l'any 1957 per l'edat de la filla de l'Angie, la Viktoria.

⁴ Vid. pàg. 41.

⁵ <https://catasek1.wikispaces.com/file/view/APUNTS+I+ACTIVITATS+DEL+RELAT+BREU.pdf>

El títol: *Per què, Angie?*

El títol d'aquest relat va ser una de les coses més clares. El perquè d'aquest títol i no d'un altre **pren significat cap a la meitat de la història**, en el moment en què en Viktor formula per primera vegada aquesta pregunta a l'Angie, ja que no entén perquè, d'un dia per l'altre, és alliberat del camp de concentració de Neuengamme. La segona vegada que aquesta pregunta apareix en el relat és en el moment en què en Viktor demana explicacions a l'Angie quan aquesta li confessa el veritable preu de la seva alliberació del camp de concentració.

D'alguna manera, **la història es resumeix en el que seria la pregunta i la seva resposta. La resposta de *Per què, Angie?* seria tan simple com “per amor”**, i d'aquesta manera es resumirien tots els actes que realitza l'Angie al llarg de la història.

El tipus de final

“La novel·la és com un verí lent i el conte, com una ganivetada”
Maria Mayoral

El **final d'aquest relat** crec que **és inesperat i colpidor**, una bona ganivetada. Es pot considerar **tancat** ja que es resolen els conflictes entre els personatges i el protagonista i narrador acaba revelant tota la veritat. Per altra banda, però, queden moltes preguntes sense contestar. Com s'ha dit anteriorment en la descripció del personatge de la Viktoria, el lector pot fer la reflexió de si l'Angie realment supera del tot l'amor per en Viktor o si es tracta del seu amor de la vida no correspost. De la mateixa manera, sabem que en Viktor estava enamorat d'en Franz, però la narració finalitza sense saber de cap de les maneres si va superar aquest amor, si es va enamorar de nou o respecte la seva situació sentimental.

La creació de la història

“A mi el conte m'atreu molt perquè és el gènere que em permet més llibertat de tots els gèneres literaris. Una novel·la almenys ve condicionada per l'extensió. Jo he llegit moltes definicions del que és la novel·la; no n'hi ha cap que et doni una fórmula per fixar-la bé. Gairebé diria que és una novel·la quan una història ocupa un nombre de pàgines o de folis determinats; en canvi, el conte no. Quan has explicat el que vols explicar, pot ser que tingui

quatre ratlles o que tingui quinze folis, però es nota immediatament si sobrepasses el que vols explicar per farcir-ho, o no hi arribes”.

Pere Calders

Per què, Angie? va ser creada a propòsit per ser presentada com a obra de prosa als Premis Literaris Goleta i Bergantí de l'any 2016 del poble d'El Masnou. Després d'escriure la història, la vaig presentar a l'escola. La professora de Llengua i Literatura Catalana en feia una revisió prèvia i decidia si l'obra es presentava a la Mostra o no. Ja en coneixia les bases i la limitació d'espai perquè l'any anterior havia guanyat el primer premi de Prosa amb *Ma famille*⁶. **No la vaig poder presentar perquè em vaig excedir de llarg del nombre de pàgines.** D'unes 30 pàgines vaig resumir-les i en van quedar 20; tot i així, m'era impossible reduir l'obra a les 10 pàgines màximes que exigien les bases del concurs. D'aquesta manera, vaig descartar la participació de *Per què, Angie?* a la Mostra Literària i vaig escriure *Qui és el mag?*, obra que finalitzava amb 10 pàgines justes i que va acabar emportant-se el primer premi de prosa⁷ en la XXXVIII edició dels Goleta i Bergantí.

Després d'aquesta introducció per explicar el motiu pel qual *Per què, Angie?* existeix, m'agradaria detallar a continuació el procés de creació d'aquesta obra.

La inspiració d'aquest relat neix arran de dos factors que van condicionar totalment l'obra. Per una banda, a l'escola estava cursant 4t ESO i a la assignatura d'Història estàvem estudiant la Segona Guerra Mundial. A més a més, acabava d'estar per Setmana Santa a Amsterdam on vaig visitar la casa d'Anna Frank⁸. De tornada cap a Barcelona en avió ja vaig tenir les primeres idees que serien base de la història i que vaig il·lustrar i escriure en el meu diari personal de viatge.

Pàgina del meu diari personal de viatge Setmana Santa del 2016, embrió del relat *Per què, Angie?*

⁶ <http://www.elmasnou.cat/document.php?id=14192>

⁷ <http://www.elmasnou.cat/document.php?id=16184>

⁸ <http://www.annefrank.org/es/>

Les històries neixen dins el cap, però creixen i es desenvolupen sobre un full. De seguida que es té una idea s'ha d'anotar, ja que no és fàcil compaginar els pensaments del món real amb les idees que es té per crear un món i una història fictícia. A la dreta de la il·lustració de més amunt, hi apareixen les primeres anotacions, en les que, de forma desordenada i espontània, vaig escriure les idees que havia tingut per tal de començar a desenvolupar la història. A l'esquerra, el primer dibuix esquemàtic que vaig fer dels quatre personatges més importants per tenir-ne una idea del seu físic.

Com ja he dit, el fet que *Per què, Angie?* tingués lloc en el període de la Segona Guerra Mundial i a Amsterdam es deu a dos factors que van coincidir gairebé alhora. **Però la inspiració per crear la trama de la història i els seus personatges, d'on surt?**

Durant la meua estada a Amsterdam la Setmana Santa del 2016, vaig estar, juntament amb els meus pares, a **Frederik Park House** (Frederiksplein 22, 1017 XM Amsterdam, Països Baixos), **un petit apartament en una casa holandesa que datava del 1860**. Sense saber-ho en el moment, l'habitació en què estàvem, seria d'**inspiració per crear l'habitació en què en Viktor viu amagat a la part superior de la casa senyorial dels Wilhelm**. Igual que en la història, l'estança superior d'aquesta típica casa holandesa tenia dos nivells: el que s'accedia des de la resta d'escales de la casa i després, a la part més alta de l'edifici, un petit espai pel qual s'arribava pujant per unes escales de fusta, on hi havia el meu llit. En escriure la història, se'm va fer molt fàcil descriure com era l'estança en la qual en Viktor residia d'amagat ja que es tracta d'un espai real.

Habitació dels meus pares al nostre apartament a Amsterdam

La meva habitació a les golfes de la casa holandesa

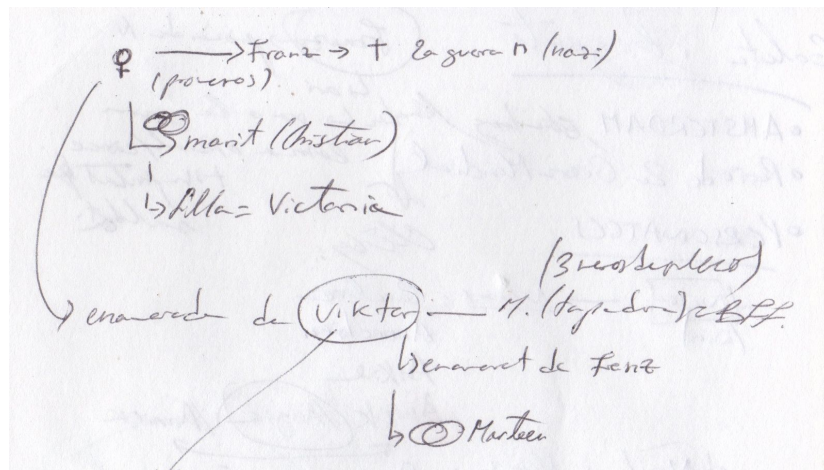

Vista a la terrassa i al veïnat des del menjador de l'apartament

No només gràcies a aquell petit apartament en vaig poder treure un espai per a *Per què, Angie?*, sinó que **gràcies als amos d'aquesta casa em vaig poder inspirar per treure'n les primeres idees de la trama**. Qui el llogava era **una parella d'homosexuals** que residien a la zona noble a la planta baixa del mateix edifici, en Franz i en Martin. Es notava que amb tots els seus hostes es mostraven molt simpàtics, acollidors i propers, per tal de fer més agradable l'estada dels turistes a la seva ciutat. Amb en Martin vam passar molta estona parlant en anglès, ja fos per saber d'on érem o per recomanar-nos llocs de la ciutat.

Amb tot això, a l'avió de tornada, vaig tenir la idea de com seria crear una història que es basés en la narració personal d'un home homosexual. A partir d'allà, vaig començar a desenvolupar la trama de mica en mica, fent aparèixer en Viktor, l'Angie, en Franz, la Johanne... Però tot plegat no va ser tan ràpid com sembla, encara que sí em vaig haver de forçar a mi mateixa una mica en crear la història ja que la necessitava obligatòriament per presentar-la a la mostra literària.

A gran trets, la idea principal es basava en què un home explicava la seva experiència de la Segona Guerra Mundial a una persona en concret. Vaig tenir la idea que expliqués la seva història a un hoste que havia llogat una habitació al seu apartament per passar uns dies a Amsterdam i que, igual que en la vida real, portés el negoci juntament amb la seva parella. A més a més, vaig pensar que el negoci el podria portar també juntament amb la Viktoria, la filla de l'Angie, però tot plegat aviat ho vaig desestimar.

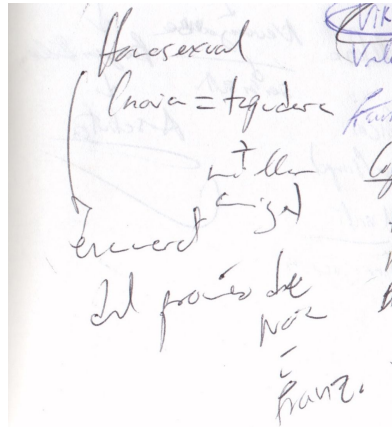

Anotacions esquemàtiques al meu diari de viatge sobre la vida sentimental de l'Angie i d'en Viktor. Aquí vaig posar un nom al marit de l'Angie (Christian), i també un nom al que passaria a ser la parella sentimental d'en Viktor (Marteen), ja que volia fer aparèixer, d'una forma o altra, els noms dels amos d'aquell apartament que em van inspirar per crear el relat.

En escriure la història, vaig decidir que el nom del marit de l'Angie no era d'important rellevància perquè, bàsicament, a en Viktor tampoc li importava molt alhora d'incloure'l en la seva narració. En l'escrit final tampoc vaig fer cap esment que en Viktor tingués o hagués tingut cap parella.

Tornant al tema d'abans, al final em vaig decantar per fer que en Viktor expliqués les seves experiències directament al lector, ja que vaig preferir no detallar la vida del protagonista en el moment que la narra. D'aquesta manera, *Per què, Angie?* és narrada en un temps indefinit, ja que en Viktor parla del seu passat sense fer cap referència a l'any en

què es troba, tot i que el lector pot saber que té lloc **molt més enllà de l'any 1957** per l'edat de la filla de l'Angie.

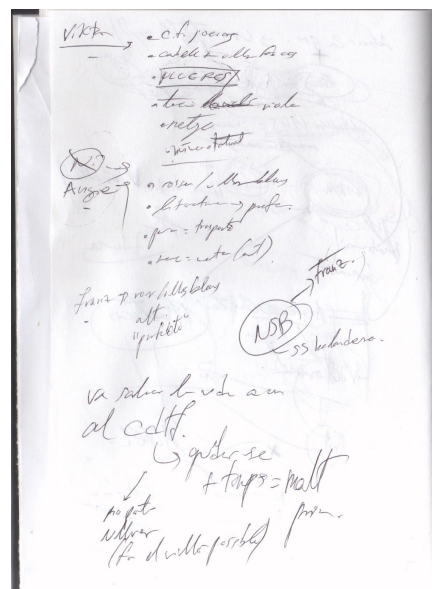
Respecte a la trama, **tenia ben clar que el personatge d'en Viktor seria homosexual**, però a l'inici, el fet que estigués enamorat ni més ni menys que del promès de l'Angie, encara no existia. En la primera idea que vaig tenir de la història, l'amor entre en Viktor i l'Angie era incorrespost pel fet que ell era homosexual, i de cap de les maneres era possible forçar que s'enamorés d'ella. Com a excusa era bona, però no la millor. D'un moment a l'altre, se'm va passar pel cap què passaria si en Viktor estigués enamorat del promès de la noia que li anava al darrere, i així crear **un triangle amorós ben diferent del clàssic de "dos nois enamorats d'una mateixa noia"**. Em va agradar molt la idea i vaig trobar que seria un gran afegitó en la trama de la història, ja que **el relat aconsegueix un final totalment inesperat** i, a més a més, el personatge d'en Franz passa a ser alguna cosa més que un simple promès que mor. Gràcies a aquest fet, la mort d'en Franz pren més sentit per al lector ja que s'adona del que devia de sentir en Viktor en saber aquesta tràgica notícia.

No només aquestes raons em van portar a crear aquest amor d'en Viktor per a en Franz, sinó perquè la història, a nivell narratiu, quedés més ben lligada. En la vida real, seria totalment normal que en Viktor no s'enamorés de l'Angie, tot i no estar enamorat de cap home. Fins i tot, seria completament normal que, tot i ser heterosexual, no sentís cap mena de sentiment amorós cap a l'Angie. Però en el món narratiu és diferent. Gairebé tot ha de tenir una raó per la qual cosa és d'aquella manera i no d'una altra. Si en aquesta història fictícia el personatge d'en Viktor no estigués enamorat d'en Franz o no fos homosexual, estic convençuda que no tindria tanta gràcia. El lector ja sap que en Viktor sobreviu al camp de concentració, ja que ho explica des d'un futur respecte als fets, així que la intriga per saber si se'n sortirà o no ja no existeix. En arribar al final de la història, el lector creu que ja està tot resolt, ja que els personatges principals superen els seus conflictes i queden en pau. Però llavors és quan el protagonista revela el seu gran secret, el qual ja havia fet esment per crear intriga a l'espectador. **Al final de la història, resol que la Johanne era la seva millor amiga, la qual l'ajudava a ocultar tothom** (fins i tot, en un sentit o altre, al lector també), i que estava enamorat d'en Franz Börgmann. La narració s'acaba i deixa al

públic sense més explicacions, ja que amb això ja n'hi ha suficient per entendre el perquè de tot el que passa a la història. Això sí, com ja he explicat a la part de la descripció dels personatges, queda obert el fet de si els personatges van retrobar un amor tan important al llarg de la resta de la seva vida. Al final, es resumeix a grans trets com van continuar respectivament la vida dels dos personatges principals.

Una de les coses curioses és que en Viktor, des de l'inici de la seva narració descriu a en Franz comparant-lo amb ell mateix per explicar a l'espectador que no pot entendre com l'Angie estava més enamorada d'ell que no pas d'en Franz. El veritable engany que hi ha aquí és que **en Viktor ja descriu com era el seu enamorat**, i no només ho fa amb el sentit de perquè l'Angie s'havia enamorat d'ell si ell mateix es considerava inferior i menys atractiu, sinó que també ho fa per expressar que com podia ser que ell s'hagués enamorat d'en Franz i una noia com ella, no. A més, la manera amb què el descriu ja dóna certa informació d'atracció o admiració cap a ell, ja que diu "el conjunt de tons blaus que formaven els d'en Franz", referint-se als seus ulls, i "el centenar de reflexos daurats que tenia la cabellera d'ell".

D'aquesta manera, si el lector es rellegeix la història, s'adonarà com **en Viktor ha deixat entreveure, d'una manera molt subtil, el seu gran secret des de l'inici de la narració**. A més a més, si tingués estima per a l'Angie, hauria descrit el seu físic des de l'inici, però en canvi, anem sabent d'ella a mida que avança la història, com en aquest moment en què en Viktor ja no la respecta: "[...] els seus ulls blaus que sabia que em desitjaven no eren prou poderosos per apartar-li la mirada [...]". A més a més, el físic de l'Angie ja es pot intuir perquè en la narració es diu que ella i en Franz eren la parella perfecta, és a dir, iguals, i que en Viktor no entén com l'Angie se sentia atreta per ell, el seu oposat.

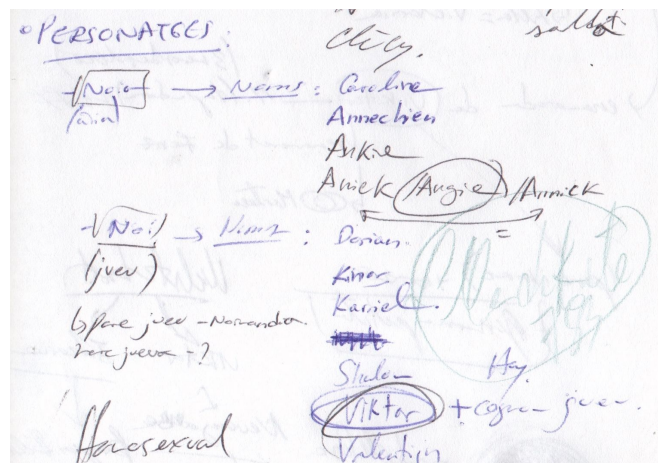

Aclariments i recordatoris esquemàtics del físic de tres dels personatges (Viktor, Angie i Franz).

Respecte als personatges, ja he explicat anteriorment a l'apartat corresponent la funció que té cadascú dins de la història i per què en formen part. Però respecte a la creació de cada personatge haig de dir que **alguns costen molt de treballar i formar i d'altres que apareixen, de sobte, com una idea fugaç** per tenir un petit lloc en la història fictícia.

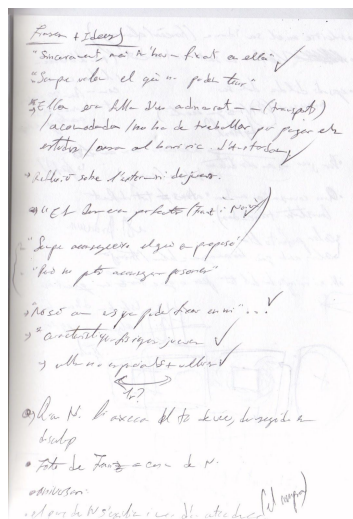
En el cas d'en **Viktor Fischel**, va ser el personatge que **va iniciar tota la trama** del relat. La **història la vaig desenvolupar al voltant seu**, del seu caràcter, la seva manera de parlar... Però ell narrava sobre un segon personatge, **l'Angie Wilhelm**, la qual **ha estat un dels personatges més complicats a nivell psicològic i de personalitat que he creat fins ara**. Havien de ser pols oposats, tan físicament com psicològicament. D'aquesta manera, seria més curiós intentar comprendre els sentiments de l'Angie cap a en Viktor, i aquest últim amb un altre pol oposat, en Franz Börgmann. Més endavant, va sorgir el personatge de la Johanne, el nom de la qual no va ser gens fàcil triar-lo.

Aquestes van ser les **dues llistes de noms** que vaig fer per a l'elecció dels antropònims dels dos personatges principals. **Per triar un nom per a un personatge fictici em baso primer de tot en el que el nom en si em diu i m'aporta del personatge**. No només és el

significat, sinó és el que em pot transmetre i encaixa millor amb la personalitat del personatge. A més a més, **el nom i el cognom han de correspondre amb el lloc i el temps de la història i la procedència dels personatges**. En Viktor i la Johanne, tot i haver nascut a França, tenen aquests noms i aquests cognoms perquè les seves famílies, a part de ser jueves, procedien dels Països Baixos, i per això decideixen anar-hi a estudiar, ja que ja coneixen la llengua. Si fossin totalment francesos, seria un error haver-los posat aquests noms i, sobretot, aquests cognoms.

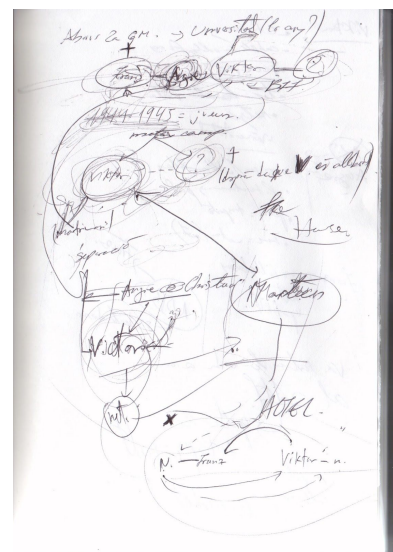
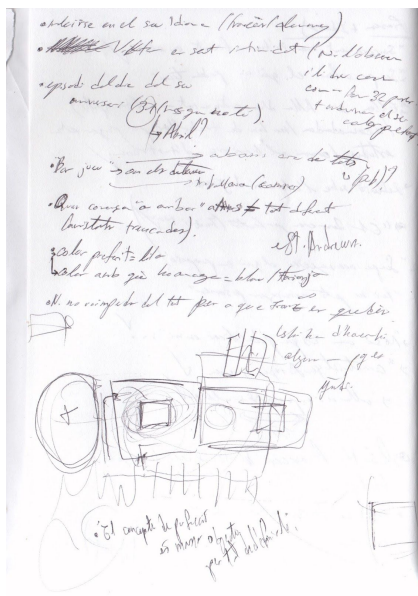
D'aquesta manera, jo crec que **l'elecció del nom dels personatges és molt important**, ja que el nom propi és un tret d'identitat i de cada personatge fictici diu molt d'ell, igual que el cognom. Francament, en un principi amb aquest relat no m'hi vaig mirar gaire amb el cognoms dels personatges. No va ser perquè no els hi donés importància, sinó que va ser una qüestió de temps. Vaig escriure totes les pàgines amb només els noms propis i, just abans de donar-la per acabada en el termini que l'havia de lliurar, vaig fer la recerca i l'elecció dels cognoms. Em vaig basar per cognoms jueus i cognoms alemanys, i vaig acabar posant a cada personatge el que lligava més amb el seu nom. M'hagués agradat potser estar-hi més temps en aquesta tria, però crec que va acabar sortint bé, ja que, per exemple, no té la mateixa potència "Viktor Fischel" que "Franz Börgmann". Per això l'elecció de nom i cognom o cognoms és tan important a l'hora de fer un relat fictici, encara que en molts casos, com jo mateixa he fet en obres meves, he prescindit totalment d'ambdós, ja que no volia que el nom influís en la personalitat del personatge.

Ahora que es van creant els personatges, les accions i la trama de la història, apareixen situacions, detalls o diàlegs que, per experiència, sé que s'han de deixar per escrit de seguida. Vaig reservar dues pàgines de la meua llibreta per anotar totes aquelles idees espontànies que se m'anaven acudint a mida que pensava respecte la història. Després, a l'hora d'escriure, les revisava i transcrivia les idees que havia tingut i les convertia en part de la trama. Per exemple, de només apuntar la paraula "aniversari", em vaig recordar del que havia pensat sobre un diàleg entre en Viktor i l'Angie respecte la data d'aniversari d'ella: [...]

Sempre es queixava de coses insignificants, com per exemple que no em sabia la seva data d'aniversari. "És injust, Viktor _em deia_ Jo em sé la data del teu aniversari encara que mai no me l'has dit i tu no!" [...].

Tot i així, moltes d'aquestes idees no acaben apareixent en el relat final, ja sigui per haver-les descartat prèviament o perquè no aporten res d'important a la història. Amb *Per què, Angie?* em vaig veure obligada a descartar-ne algunes d'elles pel tema del límit de pàgines. Tot i així, com que **he reprès de nou aquest relat amb el meu Treball de Recerca, l'he millorat i ampliat per tal d'acabar-lo definitivament.**

Després de tenir clars els personatges, la trama i el que volia explicar amb la història, vaig fer un esquema del que passava a grans trets en la història, ja fos per tenir-ho tot clar i saber què passava en cada moment i per veure si a nivell temporal encaixava tot. A més a més, **vaig decidir exposar la trama a una persona externa per tal que em digués si ho entenia i què en trobava de la història en general.** Després d'això, vaig passar a començar a fer la **recerca històrica.**

PLANNING

10 març 1940 → M.A.L. malalt.

→ ~~entrevista~~ de procés amb estat
→ Selma a 3000
→ ~~convenció~~ història.

37 | 38
38 | 39
39 | 40
40 | 41
41 | 42
42 | 43
43 | 44

(entre els 38 i 40 -
es van perdre?)
(entre 41 i 42 -
amb els 43 i 44)
43 i 44)

30 set 1942 → pres jueus deportats
a camp d'extermini
a Polen.

Grille de tota

1947 → avui els jueus de després

Sam jueu - ~~UVA~~ UVA = M.A.L.

~~M.A.L.~~ l'any un a casa del V. 1947
1947 a l'Amsterdam.

Volterres i abnegats detenus a jueus (Amsterdam)
→ ~~Westerbosk~~ - oct 1942
Am - Amsterdam - en fons es quedava

CAMPS
→ construcció de camps polítics detenus i extermini
→ ~~Amsterdam~~

PROIBICIONS (1940-1942)
→ no al treball i mobilitat
→ no a les feines públiques i de servei a l'home
→ no a la venda - pres, hotels, barri
→ no a les llibreries, cinemes, teatres, gimnasios, platges
→ no a les lletres (conducció)
→ no a les banyes
→ no a les banyes (1942) - estalla de la vida
→ no a les banyes (1942) - estalla de la vida
→ no a les banyes (1942) - estalla de la vida
→ no a les banyes (1942) - estalla de la vida

10 març 1940 → Países Baixos ocupats per
Alemanya. (la vida normal
1940)

22 juny 1940 → 70% francesos internats
1940

10 març 1940 → Rotterdam biotecnològic
1940

10 març 1940 → massa Amsterdam
→ jueus ocupats d'Amsterdam amb detinguts

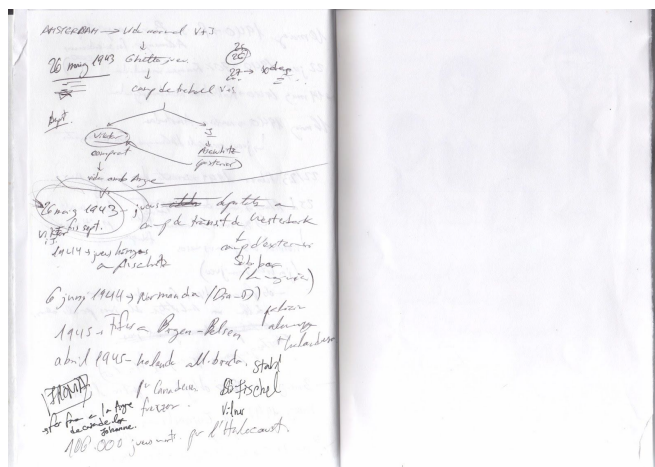
22/23 febrer 1941 - detenció dels jueus a Am.
25 de febrer → un cop de transport
→ de 1000 jueus a Mauthausen
Normal als jueus - 1941
(ja l'Amsterdam jueus)
→ els jueus d'Amsterdam a un camp
d'extermini a Mauthausen
→ els jueus d'Amsterdam a un camp
d'extermini a Mauthausen

3 març 1942 → detinguts a guàrdia d'Amsterdam
març 1942 → de Eindhoven → camp d'extermini
Bilbeac
1942 → camp d'extermini a Polen (Amsterdam)

Per què, Angie?, en tractar-se d'una història ambientada en una època històrica molt important, va tenir la dificultat afegida d'haver de fer una gran recerca de fets, dates i llocs que van tenir a veure amb l'època de la Segona Guerra Mundial i de l'Holanda ocupada pel nazisme. Tot i haver estudiat aquest context històric a l'escola, **vaig necessitar consultar molta informació per saber què va passar a Amsterdam en els anys en què en Viktor Fischel narra les seves experiències personals per tal de fer-les totalment versemblants i que no hi hagués cap error.** Tot el que s'explica sobre el que passava a Amsterdam, és real. La història me la van condicionar tots aquells fets que malauradament van tenir lloc en la realitat.

Per exemple, en aquestes línies del principi del relat es combinen fets i dates reals amb els personatges i els fets ficticis: *“Tot es mantenia estable fins que el 10 de maig de 1940, Holanda va ser envaïda per Alemanya. Sis dies després van començar a arribar els nazis a la capital, els quals van ser rebuts per la població d’origen alemany que residia a Amsterdam, com l’Angie i en Franz. Durant aquells dies, uns dos-cents jueus es van suïcidar en preveure el seu fatal destí. Entre aquestes primeres víctimes, va haver-hi un company de la Universitat, encara li vam poder fer una cerimònia digna.”*

La vida dels meus personatges ficticis anaven condicionades segons totes les dates i fets històrics que es van produir. D’aquesta manera, **el relat es va enriquir gràcies als detalls del context històric i de la seva total versemblança**. I no només amb aquesta recerca *Per què, Angie?* va adquirir més realitat, sinó que **jo també vaig aprendre molt sobre aquest període històric**. A més, vaig fer l’exercici de posar-me en la pell d’algú fictici i totalment allunyat de la meva persona per escriure sobre les seves experiències com si jo mateixa les hagués viscut i hagués experimentat els seus sentiments. Tot plegat, em va ajudar i enriquir molt posteriorment a l’hora d’escriure històries fictícies.

Per últim, dir que algunes dates en què històricament no va passar res, van ser triades a propòsit per deixar una petjada personal, i fer entendre que **res en aquesta història ha estat fet a l'atzar**. A més a més, alguns llocs que també s'esmenten en el relat, com Clécy, Mallorca o Edinburg, tampoc van ser triats perquè s, són indrets que he visitat i conec molt bé. Crec que **tot té un rerefons i un perquè**, tot i que en moltes ocasions l'atzar ajuda en el món literari. Darrere de cada història, hi ha mil i una històries més.

Enllestit el relat, arriba el moment en què **s'han de seleccionar els fragments que s'han d'il·lustrar per tal de mantenir un equilibri entre el text i la imatge**.

3.2 Com pren forma la imatge?

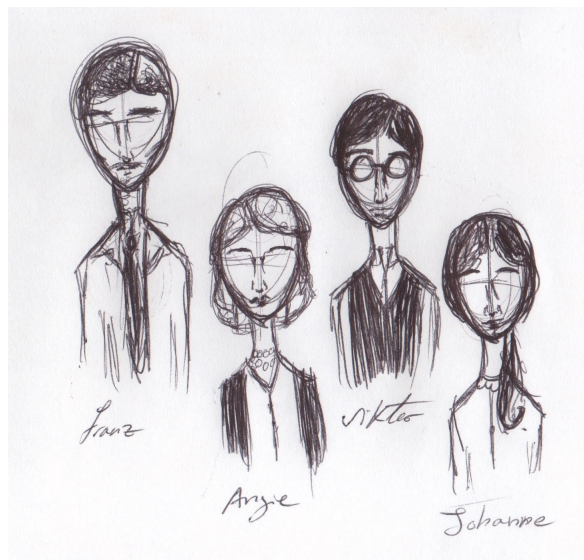
“Tots hem crescut amb la il·lustració. Les il·lustracions tenen les claus del món que existeix en la nostra imaginació i que no seria possible descriure sense ella .”

M. COLYER, *Cómo encargar ilustraciones*, 1994

ESBOSSOS PREVIS I RECERCA DE L'ESTIL

Primer de tot, abans de comentar tot el procés de recerca que m'ha servit per arribar a les il·lustracions finals, m'agradaria fer un esment als dos dibuixos que vaig fer quan vaig escriure *Per què, Angie?*, molt abans de fer aquest Treball de Recerca.

En l'apartat d'aquest treball en què explico el procés de creació de la història, apareix aquesta imatge extreta de la meua llibreta on vaig apuntar totes les idees per tal de desenvolupar el relat. Una de les primeres coses que vaig haver de fer abans de posar-me a escriure va ser haver de dibuixar, de manera molt esquemàtica, els quatre personatges amb més pes en la història tal i com me'ls imaginava. Aquesta és una història en la que el físic dels personatges és especialment important, si més no alhora d'escriure. Jo mateixa m'havia d'esclarir i saber quin aspecte tindria cadascun i com es veurien en conjunt, encara que a l'inici aquest relat no havia de ser il·lustrat, però és quelcom que m'ajuda alhora de desenvolupar la història.

Un altre dibuix del moment en què escrivia *Per què, Angie?* és aquest que vaig fer a l'sktechbook a 4t d'ESO. Es tracta d'una versió millorada i més pulcre del dibuix que havia fet primerament de l'Angie.

Amb això vull remarcar que, després de tanta recerca, he acabat tornant una mica als inicis, ja que les il·lustracions finals conserven el traç lliure i la sensació de pla que aquests dibuixos. Tot i així, tota la recerca que he fet al llarg d'aquest treball m'ha servit de molt a l'hora de millorar en el dibuix, provar coses noves i encertar amb l'estil i la tècnica més adient per il·lustrar *Per què, Angie?*.

Primers esbossos

Els primers esbossos que vaig fer daten del 3 de febrer de 2017, molt abans de començar oficialment el Treball de Recerca, però després d'una tutoria individual amb el tutor vaig estar completament segura que era el que volia fer.

El primer de tot que vaig fer va ser agafar els dibuixos dels quals he parlat abans com a idea original i començar a fer proves per buscar l'estil més adient i més còmode per a mi per il·lustrar el relat. Com era previsible, vaig començar fent dibuixos amb l'estil que tenia en aquell moment, el qual està inspirat en l'art de Tim Burton. Vaig fer aquestes proves amb Viktor i l'Angie, però de seguida el meu tutor i jo vam veure que no era l'estil de la història ja que donaven la sensació de ser una història més aviat infantil.

Vaig començar a fer proves amb un estil una mica més realista, però amb un traç molt net, cosa que em feia estar molt de temps en cada prova. Més endavant, vaig deixar una mica de banda el llapis i vaig començar a fer proves amb els retoladors Copic Ciao, els quals donaven un resultat que m'agradava però tenien l'inconvenient que els dibuixos quedaven massa acolorits per una història com *Per què, Angie?*, ja que no transmetien un estat d'angoixa ni de guerra.

També vaig fer diverses proves amb els retoladors de punta fina negres, amb els quals ja estava molt acostumada a treballar. Gràcies a aquesta tècnica, vaig començar a experimentar amb l'ús de la línia com a mitjà d'expressió, ja que en la majoria d'ocasions feia els dibuixos directament, i quedaven marcades totes les línies de construcció. Amb

aquesta mateixa tàctica, vaig fer dibuixos altra vegada a llapis, els quals tenien molta expressivitat amb les línies, i això és el que el tutor em va demanar que desenvolupés.

A aquesta alçada tenia clar que volia representar els personatges d'una forma més realista però alhora deformada, així inspirant-me en l'expressionisme alemany per tal de transmetre unes sensacions similars d'angoixa i patiment. Vaig haver d'aclarir quina forma tindria el rostre de l'Angie i el d'en Viktor i els trets facials més característics de cadascun per tal de que a l'hora de dibuixar fos més ràpid. Vaig estar una temporada experimentant diverses vegades amb la línia, amb el llapis i el bolígraf negre, fent dibuixos directament, sense esbossos previs ni esborrant res. Va arribar un punt en què em vaig atrevir a deformar i exagerar encara més el rostre i els trets físics més característics de cada personatge, com si fossin caricatures, però això gairebé em feia tornar a l'inici, quan feia els personatges com si fossin dibuixos animats infantils.

La segona prova que vaig fer per dibuixar en Franz és un dels dibuixos que més s'allunyava d'on havia començat. Es tracta d'un retrat d'aquest personatge, fumant, i està fet primerament en llapis, després repassat amb punta fina de color negre i, finalment, tot pintat amb retoladors Copic Ciao. El resultat em va agradar molt, ja que la representació era molt fidel a com el relat descriu aquest personatge, però no vaig trobar que fos l'estil més encertat. Tot i així, vaig fer moltes proves amb els Copic, ja que el color que aportaven als dibuixos feia que semblessin molt més realistes, tot i tenir l'aspecte alguns de dibuixos animats o de caricatures. Vaig fer el primer esbós d'en Viktor tocant la viola, i aquest el vaig repetir dues vegades passant-lo a color amb els Copic, però va ser quan em vaig adonar que el color i la línia no expressaven el que jo volia.

La primera prova que s'assembla més a la idea final és un retrat frontal de l'Angie fet amb bolígraf negre i amb una taca de color blau cel que li ocupa pràcticament tot el rostre. Vaig pensar que la història no necessitava tants colors, sinó que els personatges podien ser representats amb línies negres i sobre la seva mirada una taca del color dels seus ulls, fent així que l'Angie fos de color blau cel i en Viktor de color marró. De seguida, me vaig adonar dels problemes, ja que, per exemple, en Franz i l'Angie tenen els ulls blaus, i en Viktor i la Johanne foscos, per tant, aquesta idea no aportava una identitat única a cada personatge.

Deixant aquesta idea una mica de banda, vaig fer el salt del quadern d'esbossos als fulls d'aquarel·les amb un retrat de l'Angie. Primerament el vaig fer en llapis, i després vaig repassar-ho amb aquarel·la negra, tot formant línies i ombres. A l'hora de fer el fons, em vaig decantar per un fúcsia amb diversos tons, i vaig escampar aquest color a banda i banda del personatge amb un traç que denotés violència malgrat el seu color. El resultat em va agradar tant que vaig trobar que aquell ja era l'estil definitiu, fins i tot, vaig pensar que aquell mateix dibuix podia ser la portada del llibre.

Vaig anar fent més dibuixos amb aquest estil, i vaig tornar a fer l'Angie, però aquest cop de cos sencer, fent-ne primer un esbós a llapis en el bloc. Vaig utilitzar la mateixa tècnica que en el dibuix anterior i vaig pensar que totes les il·lustracions podrien ser en blanc i negre, però que cada personatge tingués un color identificatiu, el qual l'acompanyaria en el fons i en alguna peça de la seva roba. Aquí va ser quan vaig tenir clar que volia fons abstractes

per les meves il·lustracions, ja que volia donar prioritat a les expressions dels personatges i utilitzar el fons com a recurs per expressar el seu interior. Per exemple, en la prova de la que parlo, es veu a l'Angie amb una actitud negativa, és per això que el fons està compost pel seu color però amb taques i línies disperses, sense cap ordre, i amb molts punts de color més fosc. En canvi, en un dibuix del mateix estil que vaig fer per al personatge d'en Viktor, apareix ell tocant la viola, que s'entén que és una activitat agradable per a ell, i és per això que el fons és del seu color i molt més calmat i ordenat, d'acord amb el seu caràcter i sentiments del moment que capta el dibuix.

També vaig fer un altre retrat de l'Angie, amb una expressió molt diferent a la del primer retrat, perquè volia experimentar les possibilitats del treball amb aquarel·la, tot i que no l'estava utilitzant tal i com es fa normalment, sinó d'una forma més sòlida que líquida. Amb aquest últim treball, vaig tenir clar que les línies eren les que aportaven més expressivitat en el rostre que no pas l'expressió del personatge en sí. Així doncs, pensant que ja havia encertat amb l'estil, vaig disposar a fer el quart dibuix que ja tenia com a definitiu. Es tracta del moment en la història en què l'Angie pensa que en Viktor és una possessió seva pel fet que ella el va salvar del camp de Neuengamme. Vaig representar el rostre de l'Angie des d'un punt de vista una mica picat, per tal que donés la sensació que mirés directament en Viktor. Al voltant seu, està tot ple dels seus ulls mirant l'espectador amb diverses expressions: enfadada, desafiant, trista, seductora, etc, per tal de resumir en una sola il·lustració la malaltissa actitud de l'Angie envers el personatge d'en Viktor.

La il·lustració que acompanyava aquesta era exactament el mateix però amb en Viktor: un retrat en primer pla seu i al voltant els seus ulls amb diferents expressions acompanyats de tocs del seu color, que en aquest cas era un blau turquesa. Tot i tenir ben clar el que volia fer i com, en tornar de l'estiu, el meu tutor em va dir que necessitava fer més recerca, ja que aquell color no funcionava del tot bé amb la història, però sí ho feien les línies.

Em va recomanar que fes petites proves en fulls DIN-A5, i que sobretot provés tècniques diferents. Ho vaig fer, i vaig dibuixar el mateix retrat de l'Angie amb una expressió neutra quatre vegades, amb tècniques diferents però calcant el dibuix per tal que quedés idèntic per comparar. Només vaig fer dues proves amb el personatge d'en Viktor, totes dues ben diferents, i no trobava res que m'agradés. Estava aturada i no podia deixar de fer el mateix però de forma diferent una i una altra vegada.

IL·LUSTRACIONS FINALS

L'atzar va ser el que em va portar a fer les il·lustracions finals. Va ser per error o per experimentació el que em va portar a descobrir que podia treballar la tinta d'una altra manera.

Fent el cinquè petit dibuix de prova del rostre de l'Angie, vaig provar una de les tintes que encara no havia fet servir. Era d'una marca diferent, però la seva tinta aparentava a ser la mateixa que la dels altres pots. Així doncs, fent el cinquè retrat de l'Angie tot semblava normal; la tinta quedava ben fosca, com en la resta de dibuixos. Al cap d'una estona, quan

la tinta es va assecar, vaig veure que no havia quedat de color negre, sinó més aviat d'uns tons marronosos i grisos, com si el rostre de l'Angie s'hagués oxidat.

A la segona prova amb aquesta tinta, per comprovar si realment aquell era el color resultant, em vaig equivocar a l'hora de fer el rostre d'ella, perquè diria que l'havia fet massa estret, i com que simplement era un esbós, vaig passar la mà pel damunt per escampar la tinta per refer-lo de nou. Malauradament, no conservo aquest esbós, ja que va ser el que em va fer decidir quin estil tindrien les meves il·lustracions. El resultat va ser el rostre de l'Angie sobre una gran taca rovellada, i no com en l'esbós anterior, que havia utilitzat la taca com a fons.

El concepte de la taca ja l'havia treballat a classe de dibuix artístic a l'hora de fer primerament una taca general per ubicar un cos, per posteriorment treballar-hi a sobre per detallar-lo. Però no havia pensat d'utilitzar la taca com a mitjà de comunicació de l'interior dels personatges. Bé, és cert que en els esbossos amb color ja tenia aquesta idea de la taca per expressar els sentiments dels personatges, però l'utilitzava per omplir el fons, i no per omplir-los a si mateixos.

D'aquesta manera, el tercer dibuix que vaig fer per desenvolupar aquest estil va ser ja el definitiu. Volia fer un retrat de l'Angie i d'en Viktor, però afegint aquesta idea de la taca. Vaig pensar que si l'Angie tenia una taca a la part superior del cap simbolitzaria dues de les seves característiques principals: el fet que li han encabit la ideologia nazi i que no és conscient de les conseqüències, i per altra banda la seva creixent malaltissa obsessió per en Viktor, per obtenir tot allò que vol. Pel que fa al personatge d'en Viktor, la taca la té a la part inferior del rostre, és a dir, tapant-li la boca. Això simbolitza la repressió i la falta de llibertat, amb coincidència amb l'actualitat política d'aquests darrers mesos.

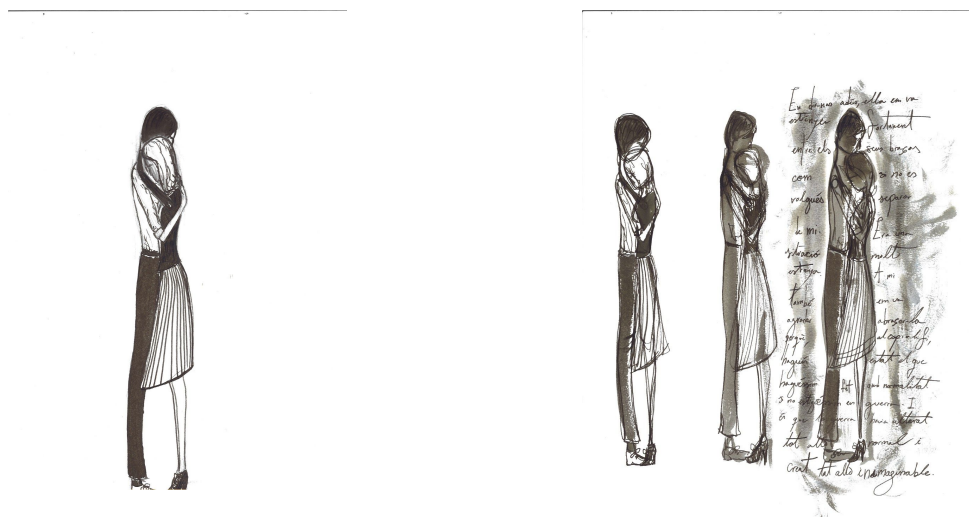
A mida que avança la història, la taca d'en Viktor s'expandeix, ja sigui pel seu rostre o per tot el seu cos, depenent del moment i de com se sent amb ell mateix.

A més d'utilitzar la taca per a l'interior dels personatges, també l'he utilitzada per representar el fons. No he volgut ubicar els personatges en un espai concret, sinó que es tracta d'un

espai abstracte que gràcies a la taca agafa expressivitat, segons la seva forma i moviment, i pot representar l'interior dels personatges o l'ambient i la situació en què es troben. Només hi ha l'excepció d'una il·lustració en què hi és representat un espai, i es tracta de les cases d'Amsterdam, però no hi apareix cap figura humana.

Així doncs, em vaig disposar a fer esbossos amb aquest estil, per practicar el traç i el treball amb tinta i plomí, ja que mai abans no havia treballat amb aquesta tècnica. L'únic inconvenient que he tingut en tot aquest procés ha estat que només tenia un pot d'aquesta tinta tan especial, ja que també crec que el pas del temps és el que ha fet que tingués un color tan diferent i provoqués aquest efecte de rovellat. Per tant, alguns dels esbossos amb aquest estil estan fets amb una tinta negra convencional, per tal de no gastar la tinta bona.

Un dels problemes que he tingut amb aquest treball de recerca ha estat que, quan més dibuixava, més diferents feia les il·lustracions, ja que adoptava sense voler un traç diferent i el resultat sempre s'allunyava una mica més del dibuix anterior. Tenint la tècnica i l'estil em vaig veure atrapada en una qüestió: com fer les il·lustracions. No em refereixo a per quina començar, què dibuixar o en quin full fer-les, sinó quin tipus de traç utilitzar, quin era l'adequat. Per decidir-me vaig fer aquestes proves:

En tots quatre esbossos hi és representat el moment en què en l'Angie i en Viktor s'abracen després de que aquest li expressa el condol per la mort d'en Franz. En el primer cas, vaig dibuixar prèviament el llapis les dues figures, perquè volia que el resultat final quedés ben net i sense equivocacions. Vaig repassar amb línies ben fines i vaig omplir amb pinzell aquelles parts on volia que quedessin ben fosques, per tal de buscar un equilibri entre les dues figures, com si fossin el Yin i Yang. Els cabells d'en Viktor són foscos, els de l'Angie en el dibuix queden blancs; la camisa d'en Viktor blanca, la rebeca de l'Angie fosca, els

pantalons d'ell foscos, la faldilla d'ella blanca amb ratlles; finalment, les sabates d'ell blanques i les d'ella negres. D'aquesta manera, el resultat és net i equilibrat, sense ratlles que sobresurten ni taques.

Com a dibuix vaig trobar que estava bé, però tenia dos inconvenients: no em sentia del tot còmoda amb el procés que comportava fer-lo i, el més important, no transmetia el moment de la història. La segona prova va consistir en copiar el mateix dibuix però a ull i directament amb el plomí i la tinta, per tal que quedés plasmat el moviment de la creació. A més, les línies que creen els personatges donen molta més expressivitat i transmet millor la situació en la que es troben els personatges. Fent un pas més, vaig repetir el procés però aquest cop fent primerament una taca general dels dos personatges, la qual m'ajudaria per desenvolupar tota la figura i a la vegada transmetria l'interior dels personatges. Molta més expressivitat, però poca claredat.

Finalment, vaig combinar aquest últim pas final amb un fons de taca i amb una cosa que fins el moment encara no havia fet: afegir fragments escrits de la història per formar un fons. No es tractava pas d'omplir, sinó de crear un espai abstracte mitjançant la taca i les paraules. Vaig tenir la idea d'escriure amb un traç lliure com si ho hagués fet el mateix narrador els fragments de la història que representava cada il·lustració, i en aquest cas vaig escriure *"En dir-nos adéu, ella em va estrènyer fortament entre els seus braços com si no es volgués separar de mi. Era una situació molt estranya. A mi també em va agradar abraçar-la perquè, al cap i a la fi, hagués estat el que haguéssim fet amb normalitat si no estiguéssim en guerra. I és que la guerra havia alterat tot allò normal i creat tot allò inimaginable"*. Aquesta idea la vaig desenvolupar en els esbossos que exposaré a continuació, però finalment la vaig descartar. La il·lustració final d'aquests esbossos la vaig fer amb l'ús de la taca i el traç lliure, però ja la comentaré més endavant amb la resta d'il·lustracions.

En tenir la idea de fer els dibuixos acompanyats de fragments escrits vaig fer dos esbossos

en DIN-A3 on hi apareixen representats en Viktor i l'Angie amb expressions i accions

diferents i al seu voltant una frase o fragment que descriu el moment de la història en què es troben.

En el cas dels esbossos d'en Viktor, vaig dibuixar el seu rostre des de diferents punts de vista i amb la seva expressió més característica. També el vaig representar de cos sencer i tocant la viola. A més de diferents fragments escrits imitant la seva suposada cal·ligrafia, hi ha la presència de les taques, que donen més expressivitat al conjunt de dibuixos i en molts casos els omplen.

L'esbós de l'Angie està fet de la mateixa manera i vol transmetre el mateix concepte que el d'en Viktor. Només hi apareixen tres dibuixos del seu rostre en primer pla, ja que hi surten també els seus ulls representats diverses vegades i el seu cos sencer, tot imitant un esbós anterior. Potser en aquest esbós jugo més amb el color blanc, ja que l'afegeixo més sovint en els seus ulls o reflexos i també n'escric una de les frases.

Vaig haver de fer més esbossos per provar i decidir si fer les il·lustracions amb traç lliure o prèviament amb llapis. Però l'esbós que em va decantar per fer tots els dibuixos definitius directament amb plomí i tinta va ser aquest:

Es tracta d'un esbós dels rostres d'en Viktor i de l'Angie, sense connexió entre ells. Vaig fer-los directament amb tinta negra, i això es nota en les seves línies i, a més a més, amb el fet que el cap d'en Viktor quedés tallat, ja que no ho vaig preveure a l'hora de començar. Però una de les característiques que em va agradar més d'aquest esbós va ser el fet de la espontaneïtat de la taca. El cas és que en utilitzar una altra tinta, n'agafava més del normal i, quan feia les línies, el plomí en deixava anar molta de cop i em feia una gran taca negra al mig del rostre, això diverses vegades. Jo, com a l'inici de tot, passava un paper o la mateixa mà pel damunt per escapar la tinta, encara que taqués el full. El resultat em va agradar, ja que en cap moment vaig poder decidir on hi hauria taca. Però aquest esbós el comento més endavant i el comparo amb el definitiu.

Per últim, abans de passar a comentar i descriure cada il·lustració, m'agradaria explicar el simbolisme que he atorgat a certs elements en les il·lustracions d'aquest relat.

Color: Com ja he dit a l'inici de tot, el que em va fer desenvolupar un estil per aquestes il·lustracions va ser el descobriment d'una tinta que aparentava ser negra. El fet de decidir-me per aquest color indefinit que no pas pel pur negre va ser perquè vaig pensar que es pot veure com un color rovellat, com si els mateixos personatges estiguessin i es sentissin d'aquesta manera a causa de la situació social i política de la història. Com si la guerra acabés fent malbé, rovellant, a cada individu, cadascú a la seva manera, a uns traient-los la llibertat i als altres la consciència.

Taques interiors: Simbolitzen la quantitat i la manera com els personatges se senten malament, ja que no són pas una cosa bona. A l'inici de tot veiem com en Viktor té una taca a la boca, que representa la seva sensació de repressió i de falta de llibertat, mentre que l'Angie i en Franz en tenen una al front, simbolitzant les idees nazis dins seu que els fan actuar i pensar d'una manera diferent tot sent manipulats. Més endavant, en Viktor té la taca per tot el cos, i és quan tot ell es rendeix davant la repressió o quan se sent més conscient de la seva falta de llibertat i de vida. A l'Angie també se li desenvolupa la taca, arribant-li a fer una ombra de maldat sota els seus ulls i una profunda taca sobre la seva ment.

Taques exteriors: Representen alhora l'interior de cada personatge, però aquest cop al seu voltant. Tenen una expressivitat i forma diferent segons les emocions i la situació de cada moment. No només el seu tot representen aquest idea, sinó que la seva absència també transmeten idees, com en el cas de les taques interiors.

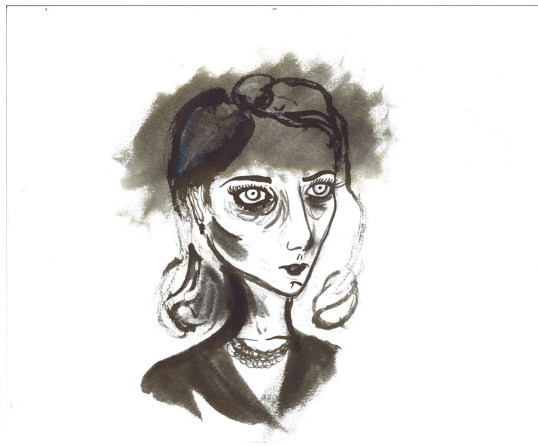
Línies verticals: En cap moment de realització de les il·lustracions he fet l'ús del regle, ni per les línies verticals. Que siguin línies no significa que hagin de ser rectes. Han de tenir la seva expressivitat per representar alguna cosa. En primer lloc, hi ha la presència de línies verticals ja que fan referència als uniformes dels presoners del nazisme, de ratlles verticals de color blau fosc. Tot i així, només hi ha una il·lustració en la qual aparegui aquest uniforme, però totes les línies verticals fan referència a la falta de llibertat. En la vestimenta també hi trobem ratlles en la faldilla de l'Angie i en els pantalons d'en Parviz; totes elles representen la inestabilitat interior dels personatges i la repressió de cadascun. Un altre cas on trobem les línies és en el primeríssim primer pla dels ulls de l'Angie, ja que transmeten la idea de presó. També hi són presents formant les cases d'Amsterdam, totes elles ben tortes i sense estabilitat. Per últim, apareixen com a fons, per les taques exteriors, ja que d'aquesta manera també s'expressa que el la estabilitat emocional del personatge és mísera o que se senten en una profunda pena i angoixa.

Així, doncs, les línies verticals (angoixa, pena, desesperació, repressió) són tortes, perquè si es duen a sobre, queden deformades.

Color rosa: En l'última il·lustració apareix, per primera vegada, un color nou: el rosa. Va lligat al desenllaç final, en el qual el protagonista desvetlla la seva homosexualitat. En els camps de concentració, els jueus homosexuals eren identificats amb el triangle sobreposat de l'estrella de David de color rosa. D'aquesta manera, aquest color ha anat apareixent al llarg d'aquest treball escrit.

A continuació, descriuré i comentaré les 10 il·lustracions definitives:

IL·LUSTRACIÓ 1: ANGIE WILHELM I VIKTOR FISCHER

La primera il·lustració del relat són un retrat de l'Angie Wilhelm i d'en Viktor Fischel, dels qui tot just s'han introduït en la història i se n'ha descrit el seu físic. Apareixen amb una actitud bastant neutra; potser a l'Angie se la veu més confiada i a en Viktor més insegur, cosa que ja denota el caràcter de cadascú. A banda del físic dels dos personatges principals, se'ns presenta en aquesta il·lustració el concepte de la taca interior, ja que l'Angie té com un gran núvol a la part superior del cap i en Viktor al contrari. Tot i que en el moment de la història en què aquestes il·lustracions apareixen encara no ha començat la guerra, es tracten d'una anticipació del que passarà amb aquests dos personatges, ja que en unes línies més avall ja comença la narració de la guerra.

Tot i que en el paràgraf que aquestes il·lustracions acompanyen s'introdueixen tres personatges (Franz Börgmann, Angie Wilhelm i Viktor Fischel), només he il·lustrat els dos personatges principals, ja que és important veure la seva evolució física i emocional al llarg de la història mitjançant les il·lustracions. Tot i que apareguin dos personatges masculins, Franz i Viktor, queda clar qui és el noi dibuixat perquè hi ha hagut una descripció del seu físic.

IL·LUSTRACIÓ 2: LA CIUTAT D'AMSTERDAM

